Turkish Studies
Educational Sciences
Volume 14 Issue 1, 2019, p. 149-165
DOI: 10.7827/TurkishStudies.14752
ISSN: 2667-5609
Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL BALKAN UNIVERSITY
EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info / Makale Bilgisi

Received/Geliş: Aralık 2018 Accepted/Kabul: Şubat 2019
Referees/Hakemler: Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN – Dr.Öğr. Üyesi Burcu AVCI AKBEL - Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ

This article was checked by iThenticate.

HOFFMEISTER "ETUDEN FUR VIOLA" METODU'NUN İNCELENMESİ

Ömer Bilgehan SONSEL *

ÖZET

Franz Anton Hoffmeister "Etuden Für Viola" metodu viyola için yazılmış özgün bir metot niteliği göstermektedir. Bu yönüyle viyola repertuarı açısından önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu çalışma, Türkiye'de viyola eğitimi veren müzik eğitimi kurumlarında sıkça kullanılan metotlardan biri olan Hoffmeister "EtudenFürViola" metodunun incelenmesini amaçlayan, içerik analizine dayalı betimsel bir çalışmadır. Çalışma etüt kitabındaki orta ve üst seviye 12 etüdün sağ ve sol el tekniklerinin incelenmesi ve kitap içindeki en kapsamlı etüt olan 1. etüdün teknik analizinin incelemesi ile sınırlıdır. Tespit edilen teknikler ilgili başlıklar altında tablolaştırılmıştır. Metottaki en kapsamlı ve tüm pozisyonları içeren tek etüt olması açısından bu etüt ele alınmış ve tempo, tonalite, ölçü ve içerdiği sağ ve sol el teknikleri açısından analiz edilmiştir. Analiz sonucunda metottaki etütlerde yer alan en belirgin sağ el tekniklerinin détaché (f=12 , %100) ve legato (f=12 , %100) tekniği olduğu, sol el tekniğinin ise I - VII arası farklı pozisyon geçişleri (f=12 , %100) ve trill yapma (f=12 , %100) olduğu saptanmıştır. Analiz edilen 1 numaralı etüt sağ el teknikleri açısından incelendiğinde détache, legato, staccato, crescendo ve descrescendo, vurgu ile çift ses ve akor çalarken birden fazla tel kullanımına katkı sağlaması gibi sonuçlara ulaşılırken, sol el teknikleri açısından incelendiğinde I - VII arası tüm pozisyonlar, artikülasyon, çift ses ve akor çalma, grupetto, trill ve çarpma yapma gibi konularda çalgı gelişimine katkısı olan bir etüt olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Viyola Eğitimi, Viyola Metodu, Franz Anton Hoffmeister, Etüt Analizi.

* Arş. Gör. Dr., Gazi Üniversitesi, Müzik Eğitimi Bölümü, E-posta: sonselbilgehan@gmail.com

ANALYSIS OF "ETUDEN FUR VIOLA" METHOD BY HOFFMEISTER

ABSTRACT

Franz Anton Hoffmeister's "Etuden Für Viola" is an authentic method written for viola. On that sense, its role in viola repertoire is of great importance. This is a descriptive study based on content analysis method focusing on the analysis of Hoffmeister's "Etuden Für Viola", which is a method frequently utilized in the institutions of musical education in Turkey offering viola education. The study is limited with the analysis of 12 medium and advanced level etudes available in the book, in terms of right and left hand techniques; as well as the technical analysis of the 1st etude which is the most comprehensive etude in the book. The techniques identified are tabulated under related titles. The focus is on this particular etude for involving all the positions and being the most comprehensive one; and it is analyzed in terms of tempo, tonality, measure, and the right and left hand techniques it includes. The analysis revealed that the most prominent right hand techniques available in the method are détaché (f=12, 100%) and legato (f=12, 100%); where position shifts between I-VII (f=12, 100%) and trill (f=12, 100%) are the most distinct techniques used in left hand. Analysis of the etude no.1 in terms of right hand techniques revealed that it enables the development of instrument alaspects; such as détaché, legato, staccato, crescendo and descrescendo, use of accent, and bowing on more than one string while playing doublestops and chords. When analyzed in terms of lefthand, it is found that the etude contributes to the improvement of all positions between I-VII, articulation, playing doublestops and chords, grupetto, trill, and gracenotes.

STRUCTURED ABSTRACT

Instrument education is an individual training held between the teacher and the student at institutions offering professional music education. The most significant role of the teacher is to serve as a role model and organize the educational process accurately. The student must acknowledge his/her instrument, gain basic target behaviors for playing, and keep these behaviors on a sustainable and effective level (Saraç, 2003, p.25).

Instruments are divided into groups; such as strings, wind instruments, percussion, and plectrum instruments. "Teaching of strings", which have the closest sound to human voice, is a sub-branch of instrument education. Viola is known to be the second member of strings family, and is called "bratsche" in German and "alto" in Italian. Played with the simultaneous and coordinative movement of right and left hands, it rather looks like violin in terms of appearance and playing technique; only slightly bigger. It is tuned a fifth lower than the violin and uses C and treble clefs. Order of the strings are C, G, D, and A, going from lower to higher (Özay, 2005, p.4).

The methods used in professional viola education are divided into two in terms of their types:

1. Methods written for viola

2. Methods written for other instruments and then adapted to viola.

Violin is the instrument scholars mostly wrote methods for, throughout the world. The structural similarity between the violin and viola allowed viola to use methods written for violin, as well. These methods are transposed a fifth lower and are widely used in the curriculum of viola education. Although the methods written for viola are low in number, their levels are rather advanced. This limited number makes these books significant for viola repertoire. The inability to play at the beginning may seem like a disadvantage; however, each of the etudes available in these methods serve as sonata pieces; since they were written by taking the nature of viola into account and aiming for the sound of the instrument. In this study, Hoffmeister's "EtüdenFür Viola" method is analyzed as one of these methods.

Purpose of the Study

Purpose of this study is to analyze the book *Hoffmeister's - EtüdenFür Viola,* which is a vital source for viola education, in terms of right and left hand techniquesin order to provide a source for viola teachers and viola students, and to make contributions to further content analyses in the future.

In line with this purpose, the problem statement of the research is defined as "How Does Hoffmeister'sEtüdenFür Viola Method Appear in Viola Education In Terms Of Right And Left Hand Techniques".

In the light of main problem statement, two sub-problems have also been specified:

1. What are the right and left hand techniques available in the "EtüdenFür Viola" Method of Hoffmeister?

2. What is the content analysis of the first etude in the method, in terms of sample etude analysis?

Research Model

The study, purpose of which is to analyze the book EtüdenFür Viola by Hoffmeister, in terms of right and left hand techniques, is based on qualitative research pattern. Data of the study have been collected through document analysis method. Krippendorff defines document analysis as "a research method used in the collection of valid and reliable information from sources and texts"; while Yıldırım and Şimşek (2008) describe it as "analysis of the sources prepared on a problem statement within certain times, or documents produced by various sources in different times aiming the problem statement, by a researcher".

Population and Sampling

There are 12 viola etudes in Hoffmeister's book which is the core of this research. All the etudes available in the book have been included

in the study and analyzed. Sampling of the research represents the population.

Data Collecting, Analysis and Discussion

In order to collect the data, an "etude review form" designed by the researcher has been used for the analysis of the etudes. All of the right & left hand techniques used in viola education are listed in the form; and they are submitted to 3 domain experts to mark the techniques available in 12 etudes. The data obtained from the expert opinions have been reviewed and only the common answers have been included in the research outcome. These data are tabulated and provided under related headings.

Findings

The right hand techniques used in Hoffmeister'sEtüdenFür Viola can be listed as:

1. Détaché
2. Legato
3. Staccato
4. Tied Staccato
5. Crescendo and decrescendo
6. Use of accent
7. Bowing on more than one string while playing double stops and chords
8. Using the different parts of the string
9. Far string shifts
10. Ritardando

The left hand techniques used in the method are:

1. Position shifts between I and VII
2. Articulation
3. Playing double stops and chords
4. Grupetto
5. Trill
6. Grace notes
7. Playing 8th
8. Chromatic playing
9. Non-stop chord playing
10. Paying attention to double flats and maintaining intonation for tonality
11. Arpeggio
12. Finger streching in position
13. Maintaining intonation in ½ position

Conclusion

In the research, the techniques used in Hoffmeister'sEtüdenFür Viola method have been identified and analyzed in terms of right and left hand techniques. In the etudes, it has been found that détachéand legato are the most frequently used bowing techniques in right hand. These are followed by staccato and tied staccato, crescendo and descrescendo, use of accent, bowing on more than one string while playing double stops and chords, playing by using different parts of the bow, far string shifts, and ritardondo. Although most of the etudes in the method requireI – II – III position shifts; the positions of I – II – III – IV – V – VI – VII must be practiced and comprehended in order to be

able to play all the etudes. Since the method requires a medium or advanced level of viola playing skills, it does not aim for the teaching of a basic technique; but rather the collective use of several ones. In the master degree thesis, Yayla (1999, p.44) analyzed the methods used at faculties of education and concluded that Hoffmeister's method is used by viola teachers.

Suggestions

Hoffmeister'sEtüdenFür Viola method must be practiced after the viola studenthas fully learned the bowing techniques, become capable of using it, and gained the skill of playing all positions between I and VII permanently and transitively. Depending on the curricular targets of the institution of the viola student, the etudes may be practiced at different stages in different institutions. The etudes should not be practiced in the order of the method; but rather in anorder depending on the competency and level of the student.

Recently, studies focusing on the analysis and research of methods written for instruments; such as violin, flute, or cello have been increasing. Although viola does not reveal a wide range of variety in terms of authentic method repertoire, different analyses of practiced methods will serve as a guideline for viola teachers and students. Besides their analyses in terms of right and left hand techniques; harmonic and form analyses of these methods are also believed to be useful for viola education.

Keywords: Viola Training, ViolaMethod, Franz AntonHoffmeister, Etude Analysis.

Giriş

Sanat eğitiminin ve çağdaş eğitimin önemli bir kolu olan müzik bireylerin yaşam niteliği ve yaratıcılığının gelişmesine katkı sağlayan etkin bir alandır (Üstün, 2018, s. 1886). Sanat eğitiminin alt basamaklarından biri olan çalgı eğitimi ise, mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda (konservatuarlar, güzel sanatlar fakülteleri, müzik öğretmenliği anabilim dalları, güzel sanatlar liseleri vb.) öğretmen ve öğrenci ile gerçekleştirilen bireysel bir eğitimdir. Öğretmenin çalgı eğitimindeki en önemli rolü model olmak ve eğitim sürecini doğru planlamaktır. Davranışsal ve içeriksel boyutlarıyla çalgı eğitimi, mesleki müzik eğitiminin önemli bir boyutudur. Bireyin çalgısını tanıması, çalabilmesine yönelik temel hedef davranışları kazanması ve bu davranışların düzenli ve etkin olması gerekmektedir (Saraç, 2003, s. 25). Çalgı grupları, yaylı çalgılar, üflemeli çalgılar, vurmalı çalgılar, mızraplı - tezeneli çalgılar gibi kollara ayrılır. İnsan sesine en yakın ses rengine ve tınısına sahip olan "yaylı çalgıların eğitimi" çalgı eğitiminin alt kollarından biridir. Yaylı çalgı ailesinin üyeleri olan keman, viyola, viyolonsel ve kontrbasın eğitim süreçleri de kazandırdıkları yönünden önemlidir (Öztürk ve Özay, 2008, s. 60).

Yaylı çalgı eğitimi hem bir sanat eğitimi hem de bir bilim eğitimidir. Yaylı çalgı sanatı ve eğitimi, sanatsal ve bilimsel temelleriyle iki önemli kültürel olguyu beraberce temsil eden bir disiplindir (Tebiş ve Okay, 2013, s. 11). Herdem, (2018, s. 945) çalgı eğitimini, "teknik temele dayalı olarak müzikal ifadeye ulaşmak için oluşturulan yöntemler bütünü"olarak tanımlamaktadır. Mesleki müzik eğitiminin önemli kollarından biri olan çalgı eğitimi, çalınacak çalgının öğrenciye tanıtılmasını, çalgı çalmanın doğru tekniklerle ve doğru şekilde öğretilmesini, çalgının etkili bir şekilde kullanılmasını ve çalgı çalmanın geliştirilmesini planlı olarak öğretmeyi hedeflemelidir (Avcı Akbel,

2018a, s. 172). Başka bir tabirle bireylere kazandırılması istenen müzikal ve teknik becerilerin doğru ve sistemli bir şekilde öğretilmesi hususu önemlidir (Akbel, 2018b, s. 167).

Viyola, yaylı çalgı ailesinin ikinci üyesi olarak bilinmekte ve İngilizce "viola", Almanca "bratsche" ve İtalyanca "alto" olarak adlandırılmaktadır. Sağ ve sol elin aynı anda eşgüdümlü hareket ettirilmesiyle çalınan bir çalgı olup, görünüşü ve çalınışı yönünden kemana oldukça benzer ama kemandan biraz daha büyüktür. Kemandan 5 ses pes akortlanır ve do ve sol anahtarlarını kullanır. Telleri sırasıyla; do, sol, re, la şeklinde kalından inceye doğru sıralanır (Özay, 2005, s. 4). Solo eserlerdeki tınısı, renk farklılığı ve orkestradaki eşlik pozisyonu göz önünde bulundurulduğunda gerek sanat eğitimi, gerekse müzik eğitimi açısından önemli bir yere sahiptir (Bulut ve Kılınç, 2014, s. 366). Eğitim serüveni 1800'lü yıllarda Paris Konservatuarı'na dayanan viyolanın günümüzde ülkemizdeki eğitimi mesleki boyutta şu kurumlarda verilmektedir;

- Konservatuarlar
- Güzel Sanatlar Fakülteleri
- Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları
- Güzel Sanatlar Liseleri

Eğitim basamakları bakımından mesleki viyola eğitimi, ülkemizde ilköğretim çağından doktora düzeyine kadar verilmektedir. Eğitimi verilen her düzeye uygun farklı metot ve yöntemler kullanılmakta, bireysel farklılıklar göz önünde bulundurularak her öğrencinin öğretim programı kişiye göre şekil almaktadır. Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren konservatuvarlar, güzel sanatlar liseleri ve eğitim fakültelerinde öğrenim gören yaylı çalgı öğrencileri repertuar çalışmalarının yanında gam, egzersiz, ve etütlerle çalgılarının teknik yapısına yönelik pek çok konuda çalışmalarla gelişim göstermelidir (Sümer, 2016, s. 38). Her çalgı eğitiminde olduğu gibi keman ve viyola eğitiminde de öğrencinin teknik becerilerini geliştirmek amacıyla yazılmış kitaplar vardır. Keman, viyola ve viyolonsel gerek teknik kapasite, gerek literatür ve gerekse müziksel ifadede oldukça geniş imkanlara sahip, mesleki müzik eğitiminde etkin biçimde kullanılabilen çalgılar arasında yer almaktadır (Demirbatır, 2001, s. 144).

Günümüzde, "yöntem" kelimesine karşılık gelen ve çalgı öğretiminde kullanılmak üzere yazılmış olan bu kitaplara "metot" denmekte ve bu metotlar çalgı eğitiminin temel yapı taşını oluşturmaktadır (Çınardal ve Çilden, 2016, s. 132). Öğretmenin oluşturacağı çalışma repertuarında mümkün olduğunca çeşitli metotlardan yararlanılması ve bu metotların birlikte kullanılmaları, gerek öğretmenin gerekse öğrencinin ihtiyaç duyacağı çeşitliliği sağlamak bakımından yararlı olacaktır. Bu sayede, daha fazla seçenek arasından ihtiyaca en uygun olan etüt veya alıştırmaya ulaşma olanağı artacaktır (Tarkum, 2014, s. 176). Metotların yapıtaşı olan etütler çalgı eğitiminin dolayısıyla viyola eğitiminin en önemli temellerinden biridir. Etütler belli bir hedefe yönelik yazılmış, pedagojik müzik yapıtlarıdır ve bu etütler bir araya gelerek çalgı eğitiminde kullanılan metotları oluştururlar. Delikara (2013, s. 3). etüdü, teknik becerilerle ilgili güçlüklerin çözümü ve bu becerilerin gelişimi için yazılmış olan müziksel yapıt olarak tanımlamıştır. Etütler, bireyi çalgıda daha iyi bir noktaya getirme hedefi ile yazılıp, çalgı eğitiminin alt bir kolunu geliştirmesi amaçlanarak oluşturulmaktadır. Etütler, ağırlıklı olarak işledikleri konulara göre sağ el ya da sol el etüdü olarak adlandırılabilir (Orhan ve Arıcı, 2015, s. 114). Etüt çalışmaları bireyin çalgı eğitiminde daha seviyeli daha ileri düzey müzik yapıtlarını seslendirebilmesi için gereklidir. O çalgının repertuarını tanımak isteyen bir çalıcı önce temel çalgı tekniklerini tanımalı ve parmaklarına bu teknikleri iyice öğretmelidir. Her etüt içerdiği bir ya da birden çok teknik hedefle, öğrenci/icracının repertuarına aldığı eserlerde karşılaşabileceği pek çok güçlüğün giderilmesinde önemli rol oynar (Cüceloğlu ve Berki, 2007, s. 228).

Mesleki viyola eğitiminde kullanılan metotlar çeşitleri bakımından ikiye ayrılmaktadır;

1. Viyola için yazılmış metotlar
2. Başka çalgılar için yazılmış, sonradan viyolaya aktarılmış metotlar.

Dünya genelinde yaylı çalgılar ailesinde en çok metot yazılan çalgı kemandır. Viyola ve kemanın yapısal bakımından birbirlerine benzemesi keman için yazılmış olan metotların viyola için de kullanılmasını sağlamıştır. Beş ses pes transpoze (aktarım) edilerek uyarlanan metotlar viyola eğitiminin de öğretim programında sıkça yer almıştır. Crickboom, Wolfahrt, Sevcik, Mazas gibi besteci - eğitimcilerin yazmış oldukları keman metotları amaçları bakımından viyola çalgısına da faydalı olacağı düşüncesi ile yazıldığı günden beri bu alanda da kullanılmaktadır. Birçok akademik çalışma ve araştırma bu metotları farklı açılardan incelemiş ve literatüre kazandırmıştır.

Günümüzde çağdaş anlayış ile viyola eğitiminin diğer çalgılar kadar önem taşıdığı; eşlik görevinin yanı sıra viyolanın kendi solo edebiyatına ve gereken teknik olanaklara yeterince sahip olduğu ve başlangıç düzeyinden profesyonel düzeye kadar çalgı eğitimini taşıyabilecek viyola metotlarının varlığı söyleyebilir (Okay, 2005, s. 9). Uzun yıllar süresince viyola eğitimi çoğunlukla diğer çalgılar için bestelenen eserlerin uyarlamaları ile yapılmış ancak yeterli olmamıştır. İşte bu noktada, viyola için yazılmış olan etüt, metot ya da diğer türlerde eser veren besteciler çok önemlidir. Bu durum da viyola repertuvarı açısından bu bestecileri ve kitaplarını önemli kılmaktadır (Bahar, 2018, s. 2). Başlangıç seviyesinde çalınamaması dezavantaj gibi görünmekte, ancak viyolanın doğası göz önünde bulundurularak, çalgının tınısı hedeflenerek yazıldığı için bu metotlarda yer alan etütlerin her biri sonat bölümü niteliği taşımaktadır. Araştırmada bu metotlardan biri olan Hoffmeister "EtudenFürViola" metodu incelenmiştir.

Franz AntonHoffmeister ve "EtudenFürViola" Metodu:

Franz AntonHoffmeister 1754 senesinde Ruttenburg'ta doğmuş ve 1812'de Viyana'da vefat etmiştir. Müzik hayatından önce hukuk okumuş sonrasında Viyana'da kilise müzisyenliği, bestecilik ve şeflik yapmıştır. Bugünkü en büyük ünü döneminin büyük müzik yayıncılarından olmasıdır. Klasik dönem boyunca müzik yayıncılığına olağanüstü bir katkısı olmuştur. Ancak içindeki bestecilik ve müzisyenlik kimliği yayıncılıktan ağır gelmiş ve yayınevini kapatarak döneminin ünlü ve en üretken bestecilerinden olmuştur. Otuz yıllık bestecilik hayatında sekiz opera, onlarca senfoni, birçok kilise müziği, otuz dört yaylı kuartet, otuz konçerto ve birçok oda müziği eseri yazmıştır. Yaşadığı dönemde ünü Viyana'yı aşmış diğer şehirlerde de duyulmuştu.

Hoffmeister'ın literatüre kazandırdığı en büyük yapıtlarından biri 12 viyola etüdür. Bir müzik yayıncısıyken viyolacılara birçok etüt ve metot sağlamıştır. Sonrasında ise kendisi viyola etütleri bestelemek istemiş ve klasik tarzda yay çalışmaları ve sol el konumlandırmalarını içeren 12 etütten oluşan metodu yazmıştır.

12 etüt kitabı, sonat formunda yazılmış, tema ve varyasyonlardan oluşan etütlerden oluşmaktadır. Klasik dönem özelliklerinin izlendiği bu etütler, konçertolarında da yer alan teknik zorlukları içermektedir. Etütlerin teknik zorlukları Pierre Rode tarafından yazılan kaprislerle eş değerdir (Silva, 2010, s. 123). Pozisyon geçişleri yarım pozisyonla yedi pozisyon arasında değişmekte ancak etütlerin çoğunda genellikle beşinci pozisyon ve altı bulunmaktadır.

Etütler, çalgı müziğinde sıradan bir parça olmanın üzerinde değer taşımaktadır. İlgili etütler çalgı tekniğini ustalık düzeyinde geliştirmeyi hedefleyen, aynı zamanda müzikal kaliteye de önem veren çalışmalardır. Belli bir formu olmayan etütler genellikle iki ya da üç bölümlü şarkı ya da rondo formunda yazılmış olup bir kısmı da özgür formdadır (Torun, 2010, s. 26 - 27). Etütler genel olarak beş diyez ve altı bemole kadar genişlemektedir. Etütlerin her birine ayrı ayrı konser parçası gibi yaklaşılmakta ve bir sonat bölümü niteliği taşımaktadır.

Sol majör tonalitesinde olan ve bir tema ile varyasyonlarından oluşan beşinci etüt, andante başlamaktadır. birinci ve ikinci tema allegro devam etmektedir. Üçüncü varyasyon kontrpuan bir tema üzerine kurulmuş, dördüncü varyasyon ise tonalitenin ilgili minörü olan mi minör tonalitesindedir. Beşinci ve son varyasyon orijinal ton olan sol majördür ve Da Capo yaparak etüt en başa dönmekte ve

ana teması ile son bulmaktadır. Bu etüt, bir çalışma parçasından çok bir konser eseri niteliği taşımaktadır (Su, 2010, s. 7).

Hem viyola repertuarı için yazılmış olması hem de viyola eğitiminde sıkça kullanılan bir kitap olması açısından araştırmada incelemek üzere " Hoffmeister'ınEtudenFürViola" (Herrmann, 1993) kitabı belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı:

Bu araştırmanın amacı, viyola eğitimi dağarı için en önemli kaynaklardan biri olan F. A. Hoffmeister - EtüdenFürViola kitabını sağ ve sol el teknikleri açısından inceleyerek viyola eğitimcilerine ve viyola öğrencilerine bir kaynak sunmak ve kendinden sonra yapılacak içerik analizi çalışmalarına bir katkıda bulunmaktır.

Bu amaç doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi "Hoffmeister "EtudenFürViola" Metodu, Viyola Eğitimi Bakımından Sağ ve Sol El Teknikleri Açısından nasıl bir görünüm sergilemektedir?" olarak belirlenmiştir

Bu ana problem ışığında iki alt problem oluşturulmuştur;

1) Hoffmeister "EtudenFürViola" Metodu'nun içerdiği etütler sağ ve sol el teknikleri açısından nasıldır?

2) Örnek etüt incelemesi bakımından metotta yer alan birinci etüdün içerik bakımından incelenmesi nasıldır?

Yöntem:

Çalışmanın bu bölümünde; araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları, verilerin analizi ve yorumlanması yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli:

Hoffmeister - EtüdenFürViola kitabını sağ ve sol el teknikleri açısından incelemeyi amaçlayan bu araştırmada nitel araştırma deseninden yararlanılmıştır. Çalışmada yer alan veriler doküman analizi yöntemiyle toplanmıştır. Krippendorff, doküman analizini "kaynaklardan ve metinlerden geçerli ve güvenilir veriler toplanmasında kullanılan bir araştırma yöntemi olarak (Giannantonio, 2010, s. 392), Yıldırım ve Şimşek (2008) ise "araştırmacının bir problem durumu hakkında belirli zaman aralıklarında oluşturulan kaynakların veya bu problem durumuna yönelik farklı zamanlarda birçok kaynak tarafından üretilmiş dokümanların analiz edilmesi" olarak tanımlamışlardır.

Evren ve Örneklem:

Araştırmada incelenen kitapta Hoffmeister'ın bestelediği 12 viyola etüdü bulunmaktadır. Kitapta yer alan tüm etütler çalışmaya dahil edilmiş ve incelenmiştir. Araştırmada örneklem evreni temsil etmektedir.

Verilerin Toplanması, Analizi ve Yorumlanması:

Araştırmada verilerin toplanması amacı ile etütlerin incelenmesi için araştırmacı tarafından geliştirilen "etüt inceleme formu" kullanılmıştır. Bu formda viyola eğitiminde kullanılan tüm sağ ve sol el teknikleri listelenmiş ve 3 alan uzmanının görüşüne sunularak 12 etütte yer alan teknikleri işaretlemeleri istenmiştir. Alan uzmanlarından alınan veriler değerlendirilerek sadece ortak verdikleri cevaplar araştırma sonuçlarına dahil edilmiştir. Elde edilen veriler tablolaştırılarak ilgili başlıklar altında verilmiştir.

Bulgular:

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular:

Tablo 1. Hoffmeister "EtüdenFürViola" Kitabında Yer Alan Etütlerin İçerdiği Teknikler

Etüt Numarası	Etütlerin İçerdiği Teknikler	
	Sağ El	**Sol El**
1	▪ Détaché (detaşe) çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato (stakato) çalma ▪ Crescendo ve decrescendo (kreşendo ve dekreşendo) ▪ Vurgu ▪ Çift ses ve akor çalarken birden fazla telde yay kullanımı	▪ I - II - III - IV - V - VI - VII pozisyon geçişi ▪ Artikülasyon ▪ Çift ses ve akor çalma ▪ Grupetto ▪ Trill yapma ▪ Çarpma yapma
2	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato ve bağlı staccato çalma ▪ Yayın farklı bölümlerlerini kullanma ▪ Crescendo ve decrescendo	▪ I - III - V pozisyon geçişi ▪ Trill yapma ▪ Çarpma yapma ▪ Çift ses ve oktav çalma ▪ Kromatik çalma
3	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato ve bağlı staccato çalma ▪ Yayın farklı bölümlerlerini kullanma ▪ Crescendo ve decrescendo ▪ Vurgu ▪ Uzak tel geçişleri ▪ Ritardando yapma	▪ I - II - III pozisyon geçişi ▪ Çift ses ve akor çalma ▪ Çarpma yapma ▪ Trill yapma
4	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato ve bağlı staccato çalma ▪ Yayın farklı bölümlerlerini kullanma ▪ Durmaksızın akor çalma ▪ Vurgu	▪ I - II - III pozisyon geçişi ▪ Çift ses ve akor çalma ▪ Trill yapma ▪ Kromatik çalma ▪ Artikülasyon ▪ Durmaksızın akor çalma
5	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato ve bağlı staccato çalma ▪ Tenuto çalma ▪ Yayın farklı bölümlerlerini kullanma ▪ Uzak tel geçişleri ▪ Ritardando yapma	▪ I - II - III pozisyon geçişi ▪ Çift ses ve akor çalma ▪ Çarpma yapma ▪ Trill yapma ▪ Etüt içerisinde değişen tonaliteye göre entonasyonu ayarlama
6	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato çalma ▪ Crescendo ve decrescendo ▪ Ritardando yapma ▪ Vurgu	▪ I - II - III pozisyon geçişi ▪ Trill yapma ▪ Çarpma yapma ▪ Çift ses ve akor çalma ▪ Etüt içerisinde değişen tempoya ayak uydurma ▪ Artikülasyon
7	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma	▪ I - II - III - V pozisyon geçişi ▪ Çarpma yapma ▪ Trill yapma

	▪ Staccato çalma ▪ Crescendo ve decrescendo ▪ Vurgu ▪ Yayın farklı bölümlerlerini kullanma	▪ Trill yaparken diğer telde ezgi çalma ▪ Durmaksızın akor çalma
8	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato çalma ▪ Crescendo ve decrescendo ▪ Vurgu ▪ Yayın farklı bölümlerlerini kullanma	▪ I - II - III pozisyon geçişi ▪ Tonalite gereği çift diyezlere dikkat etme ve entonasyonu koruma ▪ Trill yapma ▪ Artikülasyon
9	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato ve bağlı staccato çalma ▪ Crescendo ve decrescendo ▪ Ritardando yapma	▪ I - II - III pozisyon geçişi ▪ Trill yapma ▪ Grupetto ▪ Çift ses ve akor çalma ▪ Artikülasyon ▪ Arpej çalma ▪ Çarpma yapma
10	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato ve bağlı staccato çalma ▪ Crescendo ve decrescendo ▪ Vurgu ▪ Yayın farklı bölümlerlerini kullanma	▪ I - II - III - IV - V pozisyon geçişi ▪ Trill yapma ▪ Arpej çalma ▪ Akor çalma ▪ Pozisyonda parmak uzatma
11	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato çalma ▪ Vurgu ▪ Crescendo ve decrescendo	▪ I - II - III pozisyon geçişi ▪ Trill yapma ▪ Çarpma yapma ▪ Artikülasyon
12	▪ Détaché çalma ▪ Legato çalma ▪ Staccato ve bağlı staccato çalma ▪ Crescendo ve decrescendo ▪ Vurgu	▪ I - II - III pozisyon geçişi ▪ Trill yapma ▪ Arpej çalma ▪ Artikülasyon ▪ 1/2 pozisyonda entonasyonu koruma ▪ Kromatik çalma

Tablo 1. incelendiğinde HoffmeisterEtüdenFürViola metodunda sağ el açısından yer alan teknikler ve metotta kullanılma yüzdeleri tablo 2. deki sonuçlara ulaşılmaktadır.

Tablo 2. HoffmeisterEtüdenFürViola metodunda sağ el açısından yer alan teknikler ve metotta kullanılma yüzdeleri

Hoffmeister "EtüdenFürViola" metodunda sağ el açısından yer alan teknikler	**Yer aldığı etütler**	***f***	**%**
Détaché çalma	1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12	12	100
Legato çalma	1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12	12	100
Crescendo ve descrescendo yapma	1-2-3-6-7-8-9-10-11-12	10	83,3
Vurgu yapma	1-3-4-6-7-10-11-12	8	66,6
Bağlı staccato çalma	2-3-4-5-9-10-12	7	58,3
Yayın farklı bölümlerlerini kullanma	2-3-4-5-7-8-10	7	58,3
Staccato çalma	1-6-7-8-11	5	41,6
Uzak tel geçişleri	3-5	2	16,6
Çift ses ve akor çalarken birden fazla telde yay kullanımı	1	1	8,3

Yine tablo 1. incelendiğinde ilgili metotta sol el açısından şu tekniklerin yer aldığı görülmektedir;

Tablo 3.Hoffmeister "EtüdenFürViola" metodunda sol el açısından yer alan teknikler ve metotta kullanılma yüzdeleri

Hoffmeister "EtüdenFürViola" metodunda sol el açısından yer alan teknikler	**Yer aldığı etütler**	***f***	***%***
I ve VII arası farklı pozisyon geçişleri,	1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12	12	100
Trill yapma,	1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12	12	100
Çift ses ve akor çalma,	1-2-3-4-5-6-9-10	8	66,6
Çarpma yapma,	1-2-3-5-6-7-9-11	8	66,6
Artikülasyon,	1-4-6-8-9-11-12	7	58,3
Arpej çalma,	9-10-12	3	25
Tonalite gereği çift diyezlere dikkat etme ve entonasyonu koruma,	5-8-12	3	25
Kromatik çalma,	2-4-12	3	25
Durmaksızın akor çalma,	4-7	2	16,6
Grupetto,	1-9	2	16,6
Oktav çalma,	2	1	8,3
Pozisyonda parmak uzatma,	10	1	8,3
1/2 pozisyonda entonasyonu koruma.	12	1	8,3

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Etütlerin arasındaki en kapsamlı etüt olması, temel yedi pozisyonu içermesi, viyola eğitiminde yer alan sağ el tekniklerini en çok içeren etüt olması, birçok süsleme ile sol el tekniklerine yer vermesi sebebiyle 1 numaralı etüt örnek incelemeştir.

Etütün künyesi:

Etüt Numarası: 1

Etüdün Temposu: Allegro 120 - 168 bpm (Ergörün, 2018, s. 22).

Etüdün Tonalitesi: Do Majör

Etüdün Ölçüsü: 4/4 lük

Şekil 1. HoffmeisterEtüdenFürViola Kitabında Yer Alan 1. Etüt

Şekil 1.'de 1 numaralı etüdün ilk dört dizeği görülmektedir. Etüdün genel yapısı bir sonat bölümünü anımsatmaktadır. 131 ölçüden oluşan etüt A B A1 üç bölmeli şarkı formunda yazılmıştır.

Şekil 2. Détaché Tekniği Örneği

Şekil 2'de 1 numaralı etüdün bir kesiti bulunmaktadır. Bu kesitte Détaché tekniği görülmektedir. Détaché tekniği, yaylı çalgılarda birbirini izleyen sesleri, yani notaları belirgin yay değişimleri ile birbirinden ayırarak çalmak olarak tanımlanır. Détaché çalarken her nota için ayrı yay yönü kullanılır, yaydaki yıllar tele yapışık olur ve yay yönü değişimleri belirgin olarak yapılır (Alpagut, 2005, s. 2). Bu sebeple détaché; yaylı çalgıda sağ el tekniklerinin en önemli ve temel olanıdır. Çünkü yaylı çalgıya yeni başlayan bir öğrencinin ilk öğrendiği teknik détaché olup, yayın çekiş ve itiş hareketlerini doğru yapmaya ve mümkün olduğunca güzel ses elde etmeye çalışır (Mustul, 2005, s. 6).

Şekil 3. Legato Tekniği Örneği

Şekil 3'te etütte yer alan legato bir ölçü bulunmaktadır. Etütte yer alan en belirgin tekniklerden biri legato tekniğidir. Legato tekniği, , bir yayda birkaç sesin çalınması ile gerçekleştirilir. Bu teknik çalınırken dikkat edilmesi gereken, her nota biriminin aynı kalitede çalınması ve nota değerlerini, kullanılacak yay alanına dengeli bir şekilde dağıtmakla gerçekleştirilir (Kapçak ve Çilden, 2012, s.

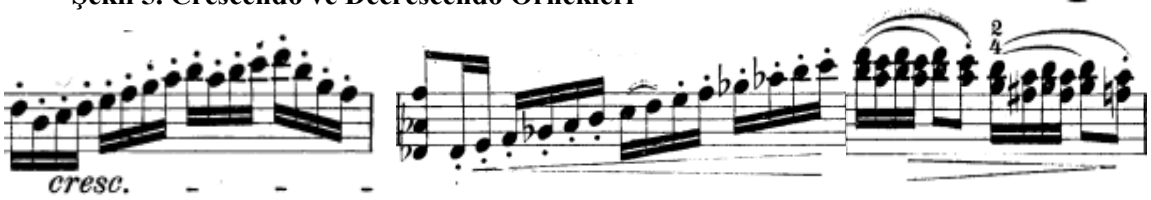
275). Legatonun bir çalgı üzerinde nasıl gerçekleştirileceği ise, o çalgının tekniğinden ve öğretiminden söz eden kaynaklarda bulunmaktadır. Çünkü ortaya çıkan ürün aynı olmakla birlikte, ne gibi tekniklerle elde edileceği, her çalgıda onun kendi yapısına ve özelliklerine bağlı kalmaktadır (Tanrıverdi,1990, s. 14).

Şekil 4. Staccato Tekniği Örneği

Staccato tekniği, notaların kesik kesik çalınması anlamına gelmektedir (Darendelioğlu ve Tabrizi, 2010, s. 146). Bu terimin kısa ismi stacc. olarak kullanılmaktadır. Notaların üzerine konulan noktalarla ifade edilmektedir. Şekil 4'te 1. etütten staccato bir ölçü yer almaktadır.

Şekil 5. Crescendo ve Decrescendo Örnekleri

Şekil 5'te sırasıyla crescendonun yazıyla ve şekille gösterilişi en son şekilde ise decrescendonun şekille gösterilişi gösterilmektedir. Müzik yapıtlarında crescendo ve decrescendo hem yazı hem de şekille gösterilebilmektedir. Hoffmeister 1 numaralı viyola etüdünde ise crescendo hem yazı hem de şekille, decrescendo sadece şekille kullanılmıştır. Crescendo (cresc.), ses gürlüğünün giderek artması, büyümek, artmak, gelişmek olarak, decrescendo (decresc.) ise, sesi söndürmek , ses gürlüğünü giderek hafifletmek olarak tanımlanmaktadır (Say, 2005, s. 352 - 426).

Şekil 6. Vurgu

Vurgu, bir sesin veya akorun vurgulanması, aksanlı çalınması anlamına gelmektedir (Say, 2002, s. 571). Vurgu işareti notanın üzerine yazılan ">" şeklinde bir işarettir. Yaylı bir çalgıda bir notayı vurgulamak için sağ el işaret parmağı ile yay baskısı ayarlanmalı ve yay hızıyla desteklenmelidir. Şekil 6'da 1. etütte yer alan farklı ölçülerdeki vurgulu notalar gösterilmektedir.

Şekil 7. Pozisyonlar

Viyolada her bir notaya bir parmak düşmektedir. Temel pozisyon olarak bilinen 1. pozisyon la telindeki mi notasında bitmektedir. Daha tiz notaları çalmak veya diğer tellerde melodiyi koparmamak, çift sesleri daha rahat çalmak için sol elimizi tuşenin ileri kısımlarında kullanarak ses çıkarmamıza pozisyon geçmek denmektedir. Viyola eğitiminde 7 temel pozisyon bulunmaktadır. Hoffmeister 1. etüt ise bu pozisyonların tümünü içermektedir. Şekil 7'deki örneklerde temel pozisyondan tiz pozisyonlara doğru çıkış görülmektedir. Viyola çalarken do anahtarı ile nota okunmasına rağmen sesler tizleştikçe nota okumanın kolaylaşabilmesi açısından sol anahtarı da kullanılmaktadır.

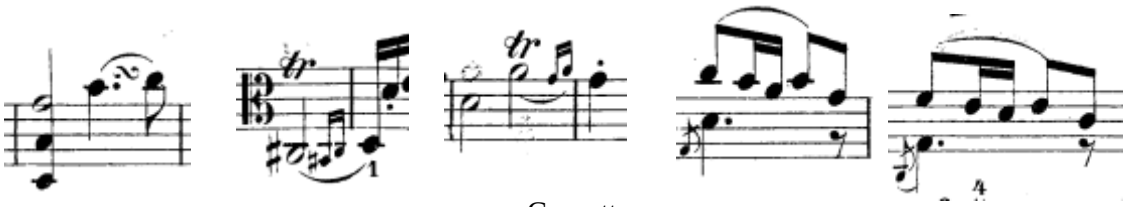
- Etüdün İçerdiği Pozisyonlar: I - II - III - IV - V - VI - VII geçişli

Şekil 8. Çift Ses ve Akor

Çift sesli çalmak ya da çift telde çalmak, telli ve yaylı çalgılarda iki telde birden aynı anda yapılan seslendirme olarak tanımlanmaktadır (Say, 2005, s. 131). Yayı iki tele aynı anda sürterek ve her iki tele de eşit basınç uygulayarak ses elde edilir. Çalınan iki sesin kaynaşması gerekir. Bu kaynaşma doğru bir entonasyon ile sağlanır (Alpay, 2010, s. 9). Şekil 8'de 1 numaralı etütte yer alan çift sesli ölçülerden bir kesit yer almaktadır. Akor ise herhangi bir ses üzerine üçlü aralıklarla kurulan en az üç sesin oluşturduğu ses kümesi olarak tanımlanmaktadır (Köse, 2012, s. 102). Şekil 8'de etütte yer alan Mib majör ve Do minör akorlar gösterilmektedir.

Şekil 9. Grupetto, Trill ve Çarpma Örnekleri

Grupetto, bir notadan ötekine yumuşak bir gidiş gelişle uygulanan süsleme biçimidir. Grup notaları, esas notanın etrafında dolanan yaklaşık dört ya da beş notadan oluşan bir figürü içerir (Özçelik, 2002, s. 88). Şekil 9'da 1 numaralı etütte bulunan bir grupetto gösterilmektedir. Trill, esas nota ile onun alt ya da üst komşu sesinin, süratle tekrar edilmesinden oluşan bir süslemedir. Esas notanın üzerine konulan *tr* sembolü ile gösterilirler. Süsleme notanın süresi kadar devam eder (Özçelik, 2002, s. 89). Şekil 9'da etütte yer alan iki *tr* gösterilmektedir. Çarpma ise, bir süsleme olarak klasik dönemde kendine yer edinmiştir. Çarpma notası ana notadan önce gelen zaman dilimine girmek zorundadır. Çarpma süsü yazılırken küçük nota üzerinde çizik bulunmaktadır (Aydınoğlu, 2015, s. 308). Şekil 9'da yer alan son iki notada etütte yer alan çarpma örneklerine yer verilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Araştırmada, Hoffmeister Etüden Für Viola metodu içerisinde yer alan teknikler sağ ve sol el teknikleri olarak belirlenmiş ve incelenmiştir. Metotta yer alan 12 etütte sağ el teknikleri açısından temel yay teknikleri olan détaché ve legato tekniklerinin en sık kullanıldığı tespit edilmiştir. Yanı sıra staccatto ve bağlı staccato çalma, crescendo ve descrescendo yapma, vurgu yapma, çift ses ve akor

çalarken birden fazla telde ay kullanımı, yayın farklı bölümlerini kullanarak çalma, uzak tel geçişleri ve ritardondo yapma gibi sağ el teknikleri metotta yer alan 12 etütte kullanılmıştır. Metotta yer alan etütlerin çoğunluğu I - II - III pozisyon geçişli olsa da, tüm etütlerin çalınabilmesi için I - II - III - IV - V - VI - VII. pozisyonların çalışılmış ve biliniyor olması gerekmektedir. İlgili metot orta ve ileri düzey viyola çalımı gerektirdiği için temel tekniklerin öğretimini değil, birçok tekniğin birlikte kullanımını hedeflemektedir. Yayla, (1999, s. 44) yapmış olduğu yüksek lisans çalışmasında eğitim fakültelerinde kullanılan metotları incelemiş ve Hoffmeister metodunun viyola eğitimcileri tarafından kullanılan bir metot olduğu sonucuna varmıştır.

Hoffmeister Etüden Für Viola metodu viyola öğrencilerine yay tekniklerini öğrendikten ve iyice uygulayabiliyor hale geldikten sonra ve I - VII. arası tüm pozisyonları kalıcı ve geçişli çalma becerisi kazandıktan sonra çalıştırılmalıdır. Viyola öğrencisinin eğitim aldığı kurumun öğretim programında yer alan hedeflere göre ilgili etütler her kurumda farklı basamaklarda çalıştırılabilir. Etütlerin öğrenciye ne zaman çalıştırılacağı ise, kurumların çeşitlilik göstermesinin yanı sıra öğrencilerin bireysel yeterlikleri de göz önünde bulundurularak belirlenmelidir. İlgili etütler metottaki sırası ile çalıştırılmamalı, öğrencinin yeterliklerine ve seviyesine göre değişik sıralama ile çalıştırılmalıdır.

Son yıllarda keman, flüt, viyolonsel gibi çalgılar için yazılan metotların incelenmesi ve araştırılmasına yönelik çalışmalar artmaktadır. Viyola, özgün metot repertuarı açısından büyük bir çeşitlilik göstermese de çalıştırılan metotların farklı açılardan incelenmesi viyola eğitimcileri ve öğrencileri açısından kılavuz niteliği taşıyacaktır. Çalıcının teknik gelişimi amaçlanarak yazılmış etütlerin kuramsal olarak incelenmesi, gerek çalıcının etüt üzerindeki yeterliliğini geliştirmek, gerekse etüdün kendi teknik amaçlarına hizmet etmesi bakımından oldukça yararlıdır (Özkan ve Orhan, 2017, s. 84). Bu metotlar sağ ve sol el teknikleri açısından incelenebileceği gibi, armonik ve form analizi gibi yönlerden de incelenmesini viyola eğitimine kazandırılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Alpagut, U. (2005). Keman Eğitiminde "Detaşe" Tiplemelerindeki Hız-Uzunluk Değişimleri İle Sağ El Bilek ve Kol Üzerinde Açısal/Devinişsel Etkileşimler. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18(1), (1 - 10).

Alpay, A. (2010). Vgyola Öğretiminde Kullanılan Mazas "EtudesBrillantes Op.36 Book II" Metodu'nun Sağ El Ve Sol El Teknikleri Yönünden İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Avcı Akbel, B. (2018a). Türk Müziği Çalgı Eğitiminde Kullanılan Öğretim Yöntemleri Ve Teknikleri. Eğitim Bilimlerinde Akademik Araştırmalar, Gece Kitaplığı, Ankara.

Avcı Akbel, B. (2018b). Türk Müziği Alanında Öğrenim Gören Çello Öğrencilerinin Öğrenme Stratejilerini Kullanma Durumları, Turkish Studies Educational Sciences, 13(19), 163-184. Doi:*http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13946*, ISSN: 1308-2140.

Aydınoğlu, T., M. (2015). Barok Müziği Süslemelerindeki Yorum Farklılıklarına Bir Bakış. Ekev Akademi Dergisi, 19 (64), (295 - 312).

Bahar, B. K. (2018). LillianFuchs, Bir Viyolacının Portresi. Gece Kitaplığı, Ankara.

Bulut, D. ve Kılınç, R. (2014). Güzel Sanatlar Lisesi Viyola Öğretim Programındaki Türk Müziği Konularına Yönelik Öğretmen Görüşleri. Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic 9(2), (363 - 376).

Cüceoğlu, G. ve Berki, T. (2007). Flüt Eğitimine Yönelik Bir "Etüt Analiz Modeli". Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27(1), (227 - 235).

Giannantonio, C., M. (2010). Book Review: Krippendorff, K. (2004). Content Analysis: An Introduction to Its Methodology (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage, Organizational Research Methods, 13(2), (392 - 394)

Çınardal, F., C. ve Çilden, Ş. (2016). Keman Eğitiminde Kullanılan M. Crickboom Metodunun Birinci Fasikülünün İncelenmesi. PAU Eğitim Fakültesi Dergisi sayı 39, (131-145).

Darendelioğlu, H. ve Tabrizi, G., M. (2010). Türk ve Batı Müziği Çalgıları Viyola 9, Milli Eğitim Bakanlığı, Devler Kitaplarıi Ankara.

Delikara, A. (2013). Keman Eğitimi Üzerine Bir "Etüt Analiz Modeli". Sanat Eğitimi Dergisi, 1(2), (1 - 17).

Demirbatır, E. (2001). Yaylı Çalgılar Yüksek Lisans, Doktora Ve Sanatta Yeterlik Tez Bibliyografyası, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi 14(1), 123 - 141.

Ergörün, U. C. (2018). Beethoven Op.30, No.2: Tarihsel Ve Teorik Zeminde Bir Performans Analizi Örneği, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Teorileri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Herdem, D., Ö. (2018). Çalgı Eğitiminde Zamanı Etkili ve Verimli Kullanma İle Akademik Başarı Arasındaki İlişki ve Bir Teknik Öneri "Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği". Turkish Studies Educational Sciences, 13(26), 941 - 952. Doi:*http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.14525*, ISSN: 1308-2140.

Herrmann, C. (1993). F. A. Hoffmeister - EtüdenFürViola, C. F. Peters Edition, Frankfurt.

Kapçak, Ş. ve Çilden, Ş. (2012). Keman Eğitiminde Kullanılan "Fiorillo 36 Etüden" Metodunun Sağ El, Sol El Teknikleri ve Müzikal Dinamikler Açısından İncelenmesi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32(2), (267 - 280).

Köse, Y. (2012). Alıştırmalarla Müzik Teorisi. 1. Baskı. Arvo Yayınları, İzmir.

Mustul, Ö. (2005). Keman Eserlerinin Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Programları'ndaki Kullanım Durumlarının İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Okay, H., H. (2005). Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Verilmekte Olan Viyola Eğitiminin Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Orhan, Ş. ve Arıcı, S. (2015). Viyolonsel Eğitimine Yönelik Örnek Bir Etüt Analizi. E - Journal of New World Sciences Academy, 10(2), (113 - 124).

Özay, S. (2005). Viyola Öğretiminde Kullanılan Mazas "Special Etudes Op.36" Metodu'nunSağ El ve Sol El Teknikleri Yönünden İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek LisansTezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Özçelik, S. (2002). Batı Müziği Yazısında Süslemeler. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22 (3), (77 - 91).

Özkan, E. ve Orhan, Ş. (2017). Sebastıan Lee Op.113 Etüt Kitabı I.Etüdün Teknik Ve Biçimsel Analizi, E - Journal of New World Sciences Academy, 12(2), (83 - 91).

Öztürk, F., G. ve Özay, S. (2008). Keman ve Viyola Eğitiminde Kullanılan Mazas "Special Etudes Op.36" Metodu'nun Sağ Ve Sol El Teknikleri Yönünden İncelenmesi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 28, Sayı 3, (57-74).

Say, A. (2002). Müzik Sözlüğü. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

Say, A. (2005). Müzik Ansiklopedisi 1. Cilt. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

Saraç, G. (2003). Öğrenme Kuramlarına Göre Bir Yaylı Çalgı Olarak Viyolonsel Eğitimi Ve Viyolonsel Öğretim Programı Süreci. Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi, Muğla Üniversitesi, Sayı 11, (25-33).

Silva, U,. C., D. (2010). Original And Transcribed Etude Books For Viola: A Reference Guide For Teachers And Students. PhD Thesis, The Hugh Hodgson School of Music.

Su, C., C. (2010). A Performance Guide to Franz Anton Hoffmeister'sViola Concerto in DMajorwith an Analytical Study of Published Cadenzas. PhD Thesis, University of Cincinnati.

Sümer, Ö., A. (2016). OtakarŠevčík Op. 3 Keman İçin 40 Varyasyon Metodunda Yayın Topuk Kısmı İle İlgili Çalışmaların İncelenmesi, Anadolu Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Dergisi, Cilt 6, Sayı 1 (35 - 52).

Tanrıverdi, A. (1990). Üniversitelerin Eğitim Fakültelerine Bağlı Müzik Eğitimi Bölümlerinde Viyola Öğrenimine Başlayan Öğrencilere Birinci Yılda Sağ Elde Kazandırılması Gereken Beceri ve Teknikler. Yayınlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara

Tarkum, E. (2006). Keman Öğretiminde Kullanılacak Alıştırma Ve Etütlerin Seçimi Ve Uygulanması. ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 2, Sayı 4, (175 - 182).

Tebiş, C. ve Okay, H. H. (2013). Türkiye'de Müzik Sanatı Ve Eğitiminde Keman Ve Viyola Konulu Lisansüstü Tezlerin Konu Ve Yöntem Olarak İncelenmesi. International Journal of New Trends in Arts, Sports &Science Education - 2013, volume 2, issue 2, (11-20).

Torun, U. (2010). Franz AntonHoffmeister Re Majör Viyola Konçertosu, Yüksek Lisans Sanat Eseri Raporu, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Üstün, E. (2018). Deşifrenin Flüt Dersi Başarı Kaygısı ve İç Motivasyon Üzerine Etkisi, TurkishStudiesEducaitonalSciences, 13(19), 1883-1896. Doi: *http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13434*, ISSN:1308-2140.

Yayla, F. (1999). Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Anaçalgı Viyola Eğitiminde Kullanılan Metotların İnelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. 7. Baskı, Tıpkı Basım. Ankara: Seçkin Yayıncılık.